

Epikúros – I. OBRAZ

Čtyři hetéry porůznu posedávají v pravé části jeviště, ovívají se a prohlížejí si časopisy: Athénský Blesk, Korinthský Spy, Trójský Playboy. Je ticho, holky sedí unaveně, ležérně a znuděně se dívají do publika. To trvá 15-20 s, během nichž hetéry poposedávají, mění pozici unaveného těla, protahují záda, Níkareté vystřídá několik svitků, ale marně hledá nějakou novou zprávu.

Pozice:

Glykera

Leontion

Níkareté

Fryné

LEONTION: Hluboký nádech, zakloní se dozadu a s výdechem povzdech: Jo, Jo.

FRYNÉ: Zvýší frekvenci ovívání na maximum: Ach, jo! To je vedro! Přestane se ovívat a rezignovaně nechá ruku s vějířem padnout do klína – stejně to totiž nepomáhá.

NÍKARETÉ: Po dalších 10 s., znuděně, jen aby zkusila rozproutit zábavu. Holky, četly jste to v tom Trójském Playboyi o platonické lásce?

GLYKERA: Ale jo, Níkareto, to už je starý. To bylo už minulej tejdén...

NÍKARETÉ: Ted' se zaujetím, ovšem negativním, natočí se na židli k ostatním. Hele, tady je zase ten prďola Zénón! Ten snad publikuje všude! (přehnaně deklamuje – naznačit hlasem bud' suchost a nudnost, nebo stařeckost nebo fanatický asketismus, zkrátka parodovat) Štěstí spočívá jedině v ctnosti, a ctnost sama stačí na blažený život!

GLYKERA: Vstane a jde k Níkaretě, během repliky ji obejde proti směru hodinek, na konci mávně znechuceně rukou a jde si sednout. A minulej měsíc v Korinthském Spy že prý vášeň je iracionální a nepřirozený pohyb duše a nejhoršími vášněmi jsou strast, strach, (zdůrazní) touha a rozkoš!

FRYNÉ: Asi po 5 s. Ach, jo! To je nuda!

LEONTION: (rozhlíží se – vstane, rukou si stíní Slunce a udělá kolečko ve směru hodinek k divákům, pak dozadu a zpět na své místo) Nikoho nevidím! Dneska lidi na rozkoši prostě škrtěj! Kvůli Zénónovi jsme na mizině. Opět sedá. To je vedro!

NÍKARETÉ: Zase 5 s., nakloní se dopředu, s pozitivním zaujetím, ale zatím nejistě, ještě tomu nechce věřit. Holky! Četly jste dnešní Athénský Blesk?

HETÉRY: (sborově a otráveně) Ne!

GLYKERA: Je tam zase Zénón, že jo?

NÍKARETÉ: Ale né, Glykero! Tady je rozhovor s nákým Epikúrem. Pauza, ukazuje si prstem v textu. U Afrodity, to je ale pašák! Natočí se čelem k ostatním. Tady říká, že jestliže „pro neklid svého těla častěji toužíš po tělesném obcování, pak jestliže ani zákony nepřekročíš, ani dobré mravy neporušíš, ani nikoho ze svých bližních nezarmoutíš, ani svému tělu neuškodíš, ani nezbytné životní potřeby nepromarníš, vyhov své touze podle libosti. V tomto okamžiku ostatní rázem zbystří a vyskočí... – Je ovšem stěží možné –“

HETÉRY: ... a obklopí zezadu a z boku Níkaretu. Cože? Ukaž! Kde že to píšou? No,

nekecej!

Vytrhnou jí noviny z rukou a roztrhají na části.

FRYNÉ: No, jo! Tady je ještě něco. Slast jest počátkem i svrchovaným cílem blaženého života. V ní totiž spatřujeme prvotní a vrozené dobro –

LEONTION: Velitelsky založí ruce v bok. Holký?! Myslíte taky na to, na co myslím já?

HETÉRY: (sborově, vstanou) Jo! Jdeme! (odcházejí do zákulisí)

II. OBRAZ

Zleva přichází Zbytečný člověk jako kolportér Zénóna, ověšený tentokrát svitky.

ČLOVĚK: (křičí pln nadšení a přesvědčení o tom, že dělá dobrou věc, během této úvodní nabídky přejde na druhou stranu jeviště.) Zénón! Sebrané spisy! Zénón Stoik! -- Unaveně si posteskuje, míří do středu: To je den! To je vedro! Taky udělá kolečko, při němž se smutně rozhlíží. A nikdo nejde a nejde! Ted' se trochu vzmuží, ale už není tak odhodlaný a sebejistý jako na začátku. Následující nabídky říká jednotlivým divákům. Kupte sebrané spisy Zénóna Stoika! Rady do života! Šťěstí, zdraví! Jak se obejít bez vášně! Jak být vyrovnaný! (pro sebe, opět s pochybností a nejistotou) Snad to půjde lépe na odbyt než víno, jinak už nevím, co bych...

Přibíhají hetéry s transparenty, zřejmě budou vzadu za člověkem. První jde Leontion.

HETÉRY: (skandují) Ať žije Epikúros! Sláva rozkoši! Pryč se Zénónem!

ČLOVĚK: Ucítí šanci, ožije a je ten nejsnaživější podomní prodejce, obrátí se přímo na Leontion. Milostivé dámy, přejete si – Zénóna? Hetéry hrozivě tlesknou a po oblouku obstoupí Člověka do čtyřúhelníku. – Ten se obrátí na jinou hetéru, která bude v předním rohu čtyřúhelníku (1): Totiž jeho sebrané spisy? Hetéry tlesknou dvakrát a posunou se čtvrtinu kruhu po směru hodinek. Člověk přejde k té, která se nově objevila vepředu (2). Přejete si velké osmisvitkové souborné vydání? Hetéry tlesknou třikrát a rychleji se posunou o polovinu kruhu po směru hodinek. -- Člověk opět přijde k té, co je nově vepředu (3): Nebo tu mám menší čtyřsvitkové a jedno docela malé, příruční, v koženém tubusu! Během této repliky hetéry s neustálým potleskem (který musí Člověk překřičet) rychle krouží stále stejným směrem, na „tubusu“ prudce zastaví, silně tlesknou a otočí se čelem k prodáváči. – Ten už jen mechanicky a bez naděje dodá ze svého naučeného proslovu (protože ví, že něco je špatně): To je pouze dvousvitkové!

Tma, slyšíme ženský vrískot a trhání papíru. Světlo, na zemi sedí zničený člověk, kolem něj i na něm spousta papírových útržků.

ČLOVĚK: Tak – a je po Zénónovi! Už jsou z něj jenom zlomky! (po chvíli) Ten obchod mi nejde. Raději někde vstoupím do námezdného pracovního vztahu. (odchází)

(1)

N

F

Č

G

(2)

G

N

Č

F

(3)

F

L

Č

N

G